

Ponedjeljak, 7. mart 2005.

Svedok Shukri Buja

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.18 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Mansfield, izvolite.

ADVOKAT MANSFIELD: Mi smo zahvalni, časni Sude, na vremenu koje smo dobili, deo petka i tokom vikenda kako bismo ispitali ova dva transkripta koja imamo. U stvari, bilo je izuzetno korisno to uraditi i imam neka zapažanja koja bih želeo da napravim u vezi s tim. Časni Sud je imao privatnu sednicu u petak u vezi s tim, pa ne znam da li bi u razvijanju ovih stvari trebalo da pređemo sada na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Ponovo smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA PARKER: Nažalost, iznošenje argumentacije trajalo duže nego što sam pretpostavljao. Prema tome, sada moramo da idemo na prvu pauzu. Nastavićemo u 16.10 časova kada ćemo nastaviti sa argumentacijom na privatnoj sednici.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Topolski, treba nam opet privatna sednica, pretpostavljam.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da. Molim vas.

SUDIJA PARKER: Za ove naredne podneske biće potrebno da ponovo pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA PARKER: Podnesci zastupnika su završeni. Pretresno veće predlaže da se prekine sednica na kratko vreme kako bi razmotrilo njihove podneske. Nastavićemo sa radom kad to bude moguće. Privremeno prekidamo sednicu.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Zahvalni smo zastupnicima na podnescima koje smo primili, kako bi nam pomogli u donošenju odluke po ovom zahtevu Tužilaštva vezano za trenutnog svedoka. Doneli smo jasnu odluku u pogledu jednog detalja podneska. I zbog toga bismo hteli da naznačimo našu odluku u ovom trenutku a zatim u bližoj budućnosti ćemo izneti razloge na kojima se ona zasniva. Po mišljenju Pretresnog veća zahtev Tužilaštva bi trebao da bude odobren. Molim da se uvede svedok.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Gospodine Buja, izvinjavam se što ste toliko dugo morali da čekate, ali sigurno ćete rado čuti da smo razmatrali pravna pitanja koja je trebalo rešiti i sada ćemo nastaviti sa vašim iskazom. Još jednom se izvinjavamo na odlaganju pretresa. Gospodine Whiting, izvolite.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

svedok Shukri Buja

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING – NASTAVAK

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, ja se izvinjavam zbog odlaganja. Možete li me jasno razumeti?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

SUDIJA PARKER: Da li mogu da intervišem, gospodine Whiting. Samo bih želeo bih da vas ponovo podsetim na zakletvu koju ste dali i koja je još uvek na snazi, gospodine Buja. Hvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja pokazao bih vam dokument koji nosi oznaku ERN U003-3675. Da li prepoznajete taj dokument gospodine?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Prepoznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se nalazi vaš potpis na dokumentu?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Nalazi se.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A datum je 28. april 2003. godine?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nema datuma.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Skrenuo bih vam pažnju na vaš potpis sa strane. Vidite li datum iznad vašeg potpisa? Možda vi imate lošu fotokopiju. Pokazaću vam moju kopiju.

TUŽILAC WHITING: U tom slučaju meni treba svedokova kopija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Na primeraku koji ste vi imali, taj deo gde je datum je odrezan. Gledajući sada da li vidite li svoj potpis na desnoj stranici?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vidite li datum?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, da li ste vi nacrtali ovaj dijagram?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Jesam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ovaj dijagram prikazuje strukturu koja je postojala u odnosu na punktove ili jedinice koje su postojale oko Klečke/Klečkë u maju, junu i julu mesecu 1998. godine. Zar nije to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nisu postojale u maju, junu i julu mesecu. To sam već ranije objasnio, period razvoja jedinica OVK. To sam već ranije objasnio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Te jedinice koje su navedene u Javoru/Javor, Lužnici/Lužnicë, Lapušniku/Llapushnik, Krajmirovcu/Krojmir, Fuštici/Fushticë i Petraštici/Pjetërshiticë, ti svi punktovi ili jedinice su postojali u određenom trenutku u junu ili julu mesecu 1998. godine. Nije li tako?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Možda je to bilo tako u julu mesecu kada je Jakup Krasniqi bio u Klečki/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pokazaću vam jedan deo razgovora sa tužiocem kada ste nacrtali ovaj dijagram. Možda možemo neke stvari pojasniti. Ali pre toga daću vam primerak transkripta razgovora na albanskom jeziku.

TUŽILAC WHITING: I molim da ovaj dokument ostane kod svedoka.

ADVOKAT MANSFIELD: Časni Sude, možemo li da znamo da li je ovaj transkript koji imamo, transkript broj 1 ili broj 2? Pretpostavljam da je to broj 1.

TUŽILAC WHITING: To je transkript koji su dobile i strane i Pretresno veće. To je onaj transkript koji je samo na albanskom jeziku i trebalo bi da bude priložen engleskom transkriptu.

ADVOKAT TOPOLSKI: Ovaj?

TUŽILAC WHITING: Ne vidim odavde.

ADVOKAT MANSFIELD: To je transkript koji ima oznaku ERN V000-4385.

TUŽILAC WHITING: Da. Ima samo na albanskom i priloženo je engleskoj verziji. Da pomognem svedoku...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, molim vas okrene 38. stranicu tog transkripta. U verziji na engleskom to je stranica broj 37.

SVEDOK BUJA: Ako smem časni Sude, hteo bih nešto da kažem.

SUDIJA PARKER: Ne. Molim vas, slušajte gospodina Whitinga za sada i odgovarajte na njegova pitanja.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, na stranici broj 38, negde oko sredine vidite da vam je postavljeno pitanje: "U vreme o kojem smo razgovarali, da li je Fatmir Limaj bio u Klečka/Klečkë?" To je na stranici broj 38 na albanskom, negde oko polovine ili dve trećine stranice. Vidite li to pitanje?

TUŽILAC WHITING: U verziji na engleskom to je na početku 3. stranice. To je, dakle na vrhu stranice 3... izvinjavam se. Mislim... da, tako je. To je na vrhu 37. stranice na engleskom jeziku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, da li ste pronašli to pitanje?
SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, još nisam. Ali možete li ponoviti, molim vas?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da. "U vreme o kojem smo razgovarali, da li je Fatmir Limaj bio u Klečka/Klečkë?" A odgovor je: "U Klečki/Klečkë." Pitanje je postavio D.B., to su inicijali prevodica a S.B. su vaši inicijali. Da li vidite to?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pustićemo vam to... a vi takođe to možete da pratite... pustićemo kompjuterski snimak tog dela i možete to pratite bilo tako što ćete gledati i slušati ili možete da pratite takođe i preko teksta.

TUŽILAC WHITING: Oh, treba da upalimo... molim da se monitor prebaci na program *Sanction*.

(video snimak)

D.B. – pitanje: U to vreme da li je Fatmir Ljimaj bio smešten u Klečki/Klečkë?
svedok Buja – odgovor: Da.

O.L.- pitanje: I da li ste onda mogli vi i Luan...

TUŽILAC WHITING: Molio bih referenta da zaustavi snimak jer verzija koju smo imali ...ono što sam se nadao da ćemo moći da vidimo imalo je tekst koji ide ispod snimaka.

(kraj video snimka)

ADVOKAT GUY-SMITH: Smem li da pitam sledeće: da li je transkript koji će se videti ispod, isti transkript koji imamo u transkriptu koji ima oznaku ERN V000-4835 ili će to biti nacrt prevoda, koji, na primer, u području o kom govorimo je ono što bi trebalo da bude u dokumentu koji ima oznaku ERN L010-8571? Jer vezano za to što je bilo emitovano postoji razlika između reči "stacioniran"["stationed"] koje je istražilac u pitanju rekao u engleskoj verziji razgovora i reči "smešten"["established"] koja se pojavljuje u prevodu. Zato sam hteo da pitam koju ćemo verziju imati da znamo šta da pratimo. Pretpostavljam da će to biti verzija u dokumentu koji ima oznaku ERN V000-4835. Da li je to tačno?

TUŽILAC WHITING: Da. To je tačno. Bojim se da ne možemo protiv tehnologije. Moraćemo to pustiti bez titlova, na stari način jednostavno da pratimo u transkriptu. Ako možemo sada da pustimo snimak.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se, ali smem li da iznesem jednu opasku. Ako je to tako, onda transkript koji se nalazi u nacrtu prevoda koji ima oznaku ERN L010-8571 ili koji god da je to broj, je i dalje, u stvari, onaj gde se govori engleski. Prema tome, teško je čuti, jer ovde izgleda, koliko shvatam proces prevođenja ide istovremeno ... Iskoristiću primer da vam objasnim šta se ovde događa... ono što smo upravo čuli na engleskom od istražioca je: "U redu. Da li je u to vreme Fatmir Limaj bio stacioniran u Klečki/Klečkë?" Na šta je odgovor je bio "Da". Engleska verzija koju vi imate čita sledeće: "U vreme o kojem govorimo da li je Fatmir Limaj bio smešten u Klečki/Klečkë?" Dakle, mislim... Znam da je ovo manje bitan detalj, ali u nastavku bi mogao da postane veoma bitan detalj, ako niste imali na raspolaganju u vreme kada ste gledali intervju, stvarne reči koje su izgovorene koliko razumem na osnovu svedokovog prevodioca. Samo upozoravam na moguće probleme, budući da ovde bavimo pitanjem, ne samo detalja, već i prevođenja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Guy-Smith. Postoji mogućnost. Videćemo da li će to postati značajniji problem.

TUŽILAC WHITING: Pustićemo snimak i transkript koji se nalazi pred Pretresnim većem i stranama, koji sadrži ono što je rečeno na albanskom jeziku. Naravno, to će ponekad biti drukčije od onog što se kaže na snimku na engleskom, ali biće omogućeno...jer je engleski na traci ono što je prevedeno na licu mesta. Transkript koji je pred Pretresnim većem je zapravo...i ono što je pred svedokom je, u stvari, ono što je rečeno na albanskom. I svedok, očigledno, može da sluša šta je rečeno na albanskom, što odgovara onom što se nalazi u transkriptu a mi možemo da čitamo naš engleski prevod. Dakle, molim da se pusti snimak.

(video snimak)

svedok Buja – odgovor: Da.

istražilac O.L. – pitanje: Dakle, da li ste onda vi ili Luan mogli da prisustvujete nedeljnim sastancima u Klečki/Klečkë?

svedok Buja – odgovor: Pa, ne znam da li je postojala neka regularna matrica ovoga... ili definicija nedeljnih sastanaka. Ali kad god sam morao da idem tamo, kada

je bilo potrebno da idem, dakle, išao sam u Klečku/Klečkë. Tako da sam bio direktno u dodiru sa Fatmirom bez neke redovne procedure. Učinite nekoliko koraka da se sretnete, a ja bih otišao direktno da ga vidim.

istražilac O.L. – pitanje: *U redu. Početkom maja 1998. godine možete li mi reći koji još drugi... vi ste ih zvali punktova, ali drugi takozvani štabovi, kao onaj u Krajmirovcu/Krojmir, su bili pod štabom u Klečki/Klečkë?*

prevodilac: *Izvinjavam se... da li je, takođe, bilo drugih punktova pod Klečkom/Klečkë?*

istražilac O.L. – pitanje: *Da, slično kao u Krajmirovcu/Krojmir. Na istom nivou.*
svedok Buja – odgovor: *Da, bilo je takođe i drugih punktova.*

istražilac O.L. – pitanje: *U redu. Daću vam jedan prazan papir. Molim vas napišite ovde: "štab u Klečki/Klečkë".*

svedok Buja – odgovor: *Da li da zapišem?*

istražilac O.L. – pitanje: *Da. Želim da napravite neku vrstu organizacije... Ovde je Klečka/Klečkë. A zatim ostale punktove. A ispod Klečke/Klečkë napišite koji su nivoi primali naređenja od Klečke/Klečkë. Možete li da spomenete sve te takozvane punktove koji su primali naređenja odatle?*

svedok Buja – odgovor: *To je bio stalni proces širenja prema drugim selima, kako su se jedinice povećavale. To je bilo u maju mesecu 1998. godine kada je organizovan još jedan punkt ovde. Govorimo, dakle, o maju mesecu 1998. godine.*

istražilac O.L. – pitanje: *U redu.*

istražilac A.W. – pitanje: *Šta piše ovde?*

svedok Buja – odgovor: *To je ime sela. To je selo.*

nepoznati sagovornik: *Javor/Javor. Javor/Javor.*

svedok Buja – odgovor: *Javor/Javor. Lužnica/Luzhnicë je kasnije postala punkt, ali nisam siguran da li je Lužnica/Luzhnicë postojala u maju mesecu.*

istražilac O.L. – pitanje: *Ali spomenuli ste to. To je...*

svedok Buja – odgovor: *To je verovatno bilo krajem maja i početkom juna meseca. Zatim punkt u Lapušnik/Llapushnik krajem maja, početak juna.*

istražilac O.L. – pitanje: *U redu.*

svedok Buja – odgovor: *Verovatno kraj maja. Petraštica/Pjetërshiticë je isto tako verovatno postojala od kraja maja meseca. Fuštica/Fushticë. To je manje-više to. Kako je vreme prolazilo bilo ih je sve više i više punktova OVK u drugim selima. Dakle, pričamo o daljem širenju izvan klanca Crnoljevo/Carralevë. I prema Mališevu/Malishevë, takođe. Dakle, do Mališeva/Malishevë i ostalih sela smo stigli takođe u junu i julu 1998. godine.*

Koiko mogu se setim iz razgovora... da kažem, iz neformalnih razgovora.

prevodilac: Da li mogu nešto da kažem?

istražilac O.L. – pitanje: Kažite.

svedok Buja – odgovor: Dakle, punkt u Lapušniku/Llapushnik imao je dva podređena punkta pod sobom, takozvani Çeliku 3 i Guri 3, dva druga punkta... oprostite. Izvinjavam se. To je bilo zbog geografske odvojenosti od glavnog puta, način postavljanja punktova.

istražilac A.W. – pitanje: Da li možete da ucrtate to na dijagramu? Te podređene punktove.

istražilac O.L. – pitanje: U redu. A put između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë je ovaj što je odvajalo ta dva punkta? Da li je to tačno?

svedok Buja – odgovor: Da.

istražilac O.L. – pitanje: A gde se koji nalazi?

svedok Buja – odgovor: Sa strane Klečka/Kleçkë bio je punkt Çeliku 3 a s druge strane je bio punkt Guri 3, sa dreničke strane bio je punkt Guri 3.

(kraj video snimka)

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, sećate li se tog dela razgovora?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, sećam se čak i da je to bio razlog što sam zahtevao da vidim transkript, da vidim moguće greške koje sam načinio kada sam davao ovaj opis. Morate shvatiti da je ovo bilo pet do šest godina posle rata i nakon rata je sprovedena snažna propagandna kampanja koja je s jedne strane bila za a s druge protiv rata. Dakle, verovatno su na mene uticali neki opisi rata i to se može slobodno opisati kao nešto što je imalo veze sa razvojem jedinica tada. Kada kažem "punkt", to je nepravilan naziv, zato sam hteo da imam zapisnik, jer "punkt" na albanskom je vrlo ograničeno mesto dok ova crta kako je nacrtana, pokriva opsežno područje i vojnim rečnikom govoreći. Hteo sam dobro da opišem ovde oslobodilački rat. Jer u to vreme nije bilo nikave strategije u Glavnom štabu vezano za razvoj punktova. To je bila strategija razvoja gerilskih jedinica i horizontalni razvoj tih jedinica. To je bila tadašnja strategija. A tu sam bio, kao što sam rekao, pod uticajem propagande koja je opisivala rat preko punktova; zato sam koristio reč "punktovi", iako je za mene ovo bio opis koji je bio...koji sam tada davao nakon rata a koji su nazvani punktovima. Isto tako, čuo sam šta sam rekao ovde, i ne mogu da odgovorim na ovo pitanje, mogu opsežno da odgovorim na postavljeno pitanje, jer je prošlo puno vremena a tri meseca je trajao razvoj gerilskih jedinica.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pitaću vas nešto konkretno o ovom delu koji smo prikazali a prvo želim da vas pitam nešto o propagandnoj kampanji. Možete li malo opisati tu propagandnu kampanju koja je uticala na vas da ste odgovorili na ovakav način u razgovoru? O čemu tačno govorite?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Govorim o propagandnoj kampanji i agitaciji, koja je vođena preko novina, intervjuva, koje su davali neki viši komandanti kada su opisivali rat. Ponekad su se suviše fokusirali na hijerarhiju. Preterivali su u značaju

hijerarhije a u drugim situacijama su umanjivali njen značaj, sve u zavisnosti kako su to gledali, s koje političke pozicije, to jest na rat, kako bi mogli da nastave sa svojim političkim radom i ostvare svoje ciljeve. Mnogi od njih su to opisali kao punktove, što nije bio slučaj sa strategijom Glavnog štaba. Nama je bilo rečeno da razvijamo gerilske jedinice po opštinama i da ih proširimo te jedinice. Sada kada govorim, moram da se setim brojnih događaja koji su se desili u to vreme a tokom onog razgovora nisam bio spreman da se setim tih događaja onako kako su se zaista odvijali. Tako da sam možda bio pod uticajem opisa rata koji su davani posle rata.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ova propagandna kampanja... da li možete biti konkretniji vezano za nju? Jeste li, na primer, čitali opise strukture koje su davali ti nadređeni, vezano za Klečku/Klečkë u maju, junu i julu 1998. godine?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, naravno. Čuo sam opise od ljudi koji ne samo da su opisivali događaje oko i u Klečki/Klečkë, već i u drugim delovima Kosova/Kosovë gde se vodio rat.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zamolio bih vas da se samo ograničimo na područje oko Klečke/Klečkë. Možete li nam reći koja ste objašnjenja pročitali... koji opisuju područje oko Klečke/Klečkë u maju i junu i julu 1998. godine?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne mogu da vam navedem sve te opise koje sam...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li da nam date samo jedan opis? Možete li da se setite samo jednog opisa koji ste pročitali u kom se govori o tom području?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Organizacija po punktovima je bilo nešto što su opisivali komandanti i oni su to opisivali ne samo u Klečki/Klečkë, već i u drugim delovima Kosova/Kosovë. Čitao sam intervju. Video sam čak i u različitim knjigama ovaj oblik organizacije koja nikad nije postojao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A koji su komandanti opisivali te punktove?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Razni komandanti su to radili. Recimo kao što je komandant jedinice *Lumi* ili jedinice *Drenicë*, jedinice *Suharekë*. Ti su komandanti opisivali takav oblik organizacije. Ja ne želim da se uključim u takvu propagandu, kako bi se stvorio utisak organizacije koja nije bila takva u to vreme, jer punktovi nisu bili oblik razvoja organizacije OVK. Kao što sam rekao, to je bila forma gerilskih jedinica koje su se neprekidno razvijale.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, možete li da imenujete neke od komandanata čije ste napise čitali o organizaciji punktova oko Klečke/Klečkë u maju, junu i julu 1998. godine? Možete li nam navesti imena komandanata čije ste članke čitali i u kojima se opisuju punktove na taj način?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: To je način na koji je to kasnije opisivano... on je bio komandant Glavnog štaba, Sylejman Selimi. To je takođe bilo i u svedočenju koje je dao ovde. I tu je spominjao organizaciju punktova.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sylejman Sulimi je govorio o jednoj drugoj zoni. On je govorio o zoni Drenice/Drenicë.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, govorio je o zoni Drenice/Drenicë ali opis gerilskih jedinica je bio takav kao da se radilo o punktovima. Ali to nije bilo realnost u to vreme, zato što su tada postojale gerilske jedinice.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vama je bilo poznato, zar ne, da je Sylejman Sulimi bio komandant zone Drenica/Dreničë, počevši od maja 1998. godine?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja nisam znao da je on bio komandant zone. Znao sam da je komandant podzone i to posle maja 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zone ili podzone, ali nakon maja 1998. godine on je bio komandant Drenice/Dreničë. Vi ste to znali, zar ne? Ali to znate i danas.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Naravno to znam i znao sam to i u junu 1998. godine, kad je započela orrganizacija drugih podzona. Znao sam te stvari tokom rata, takođe. Krajem juna, početkom jula on je bio imenovan za komandanta podzone Drenica/Dreničë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, da li vi želite da kažete da opis gospodina Sylejmana Sulimija o stvaranju punktova u selima i onda kasnije brigada i bataljona, da je to što on kaže propaganda i da nije tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Pa, opis punktova to nije bila strategija OVK. Nakon rata se stavio akcenat na te punktove kao na strategiju OVK. Meni jednostavno ti punktove nisu bili nešto što je postojalo u to vreme, zato što je strategija Glavnog štaba bila da se razviju gerilske jedinice OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, vi se slažete da ste i vi upotrebili reč "punkt" u ovom razgovoru koji je s vama vođen i koji smo prvo gledali. Slažete se s tim, zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Ja sam to tada spomenuo u to vreme...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dakle...

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: ...kada je sa mom vođen razgovor ali nisam mogao da se setim stvari onako kako su se događale, jer je teško setiti se svih tih događaja, zato što ne možete opisati stvari i događaje u svetlu u kom su opisane posle rata. Ja sam želeo da ih opišem onako kako sam ih znao tokom rata i na način na koji je OVK bila orrganizovana i kako se razvijala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Osim Sylejmana Sulimija koji je opisao situaciju u jednoj drugoj zoni, možete li nam navesti ime bilo kog komandanta koji je opisao situaciju oko Klečke/Klečkë u maju, junu i julu 1998. godine a koju ste vi pročitali? Možete li ijednog od njih navesti?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: U ovom trenutku ne mogu da se setim nijednog imena ali bilo je takvih opisa.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste imali razgovor sa Tužilaštvom, da li ste i u jednom trenutku u tom razgovoru rekli da su to opisi o kojima ste čitali negde drugo i da to nisu vaši lični opisi? Jeste li to igde rekli?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, nisam to rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hteo bih da prođem kroz onaj deo koji smo gledali i da pređemo tačku po tačku. Da li vidite na početku a to je na strani 38 na albanskom jeziku, pitanje: "Fatmir Limaj je bio smešten u Klečki/Klečkë?" Vaš odgovor je bio: "Da, u Klečki/Klečkë". I to je istina, zar ne? On jeste bio smešten u Klečkoj.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, on je bio smešten u Klečki/Klečkë; to ne mogu da poričem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I vi se slažete da su u ovom delu razgovora pitanja postavljena konkretno za maj i juni 1998. godine i to se ponavlja u tom razgovoru. Bar u ovom delu. To je tačno, zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Tokom opisivanja jedinca, period od maja do juna i jula jeste spominjan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Postavlja se i pitanje o nedeljnim sastancima u Klečka/Klečkë i vi kažete: "Ne znam da li su nedeljni sastanci bili utvrđeni". Ali onda kažete: "Kada sam imao neka posla, išao sam pravo u Klečku, što znači direktno kod Fatmira". To je bilo tačno, zar ne? Vi ste u maju i junu ako ste imali nekog posla, odlazili pravo u Klečku. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ranije sam opisao da sam krajem meseca, pa čak i ranije, u aprilu, odlazio u Klečku/Klečkë da bi se sastao sa Fatmirom Limajem, koji je imao zadatak da me prati u Drenicu/Drenicë kako bih stupio u kontakt sa Glavnim štabom. A taj se kontakt ostvario krajem aprila. U maju, to je spomenuto ovde, imao sam jedan sastanak s Fatmirom Limajem isto u to vreme ali to je bio drugarski sastanak, zato što se polovinom juna portparol OVK oglasio u javnosti i kad sam se sreo sa Fatmirom Limajem, onda sam se sreo i sa portparolom OVK, koji je u to vreme bio u Klečki/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, ako je sve što ste vi imali u maju i junu bio prijateljski sastanak sa Fatmirom Ljimajem, kako onda objašnjavate svoj odgovor ovde, gde kažete: "Kada sam imao neka posla, išao sam pravo u Klečku, što znači direktno kod Fatmira". Kako objašnjavate taj odgovor?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Naravno da sam išao direktno kod Fatmira, zato što je tamo bio portparol OVK i jedinica koju je vodio Fatmir Limaj. I kad sam se sreo sa Fatmirom Limajem u Klečki/Klečkë, sreo i sa portparolom OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali ovde kažete kad ste imali nekog posla da ste odlazili kod Fatmira Limaja. I ja vam sugerišem da je savršeno jasno da ste vi odlazili tamo kod Fatmira Limaja poslovno, zbog obavljanja posla. Možete li da objasnite taj odgovor?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Naravno da sam tamo išao da bih obavio neki posao, jer se portparol OVK oglasio u javnosti i to je uradio u Klečka/Klečkë i zato sam otišao tamo da ga upoznam a hteo sam isto tako da stupim u kontakt sa Glavnim štabom. Želeo sam da se sretnem sa Fatmirom kako bih saznao gde se nalazio portparol a on je bio u Klečki/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, ovde se ne radi o sastanku sa Jakupom Krasniqijem i Glavnim štabom; ovde se radi o Fatmiru Limaju. Kakve ste vrste poslova obavljali kada ste odlazili u Klečku/Klečkë kod Fatmira? Kakvi su to bili poslovi, osim toga što ste hteli da se upoznate sa Jakupom Krasniqijem, što ovde nije spomenuto?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nije ovde spomenuto, zato sam i hteo da pogledam transkript da bih mogao da ga popravim ili da objasnim kako su se događaji odvijali. Otišao sam do Fatmira zato što sam želeo da stupim u kontakt sa Glavnim štabom OVK. Ja sam to naglasio u prethodnom razgovoru da sam imao posla sa Fatmirom

zato što on morao da me prati do Glavnog štaba. U to se vreme mislilo da su oni u Drenici/Dreničë ali nakon što je portparol došao tamo i javno se oglasio, nije bilo potrebe da me Fatmir prati u Drenicu/Dreničë. Mogao sam da kontaktiram gospodina Jakupa Krasniqija. On je sada bio javno poznat kao portparol OVK a moj je posao bio da stupim u kontakt sa Glavnim štabom preko Jakupa Krasniqija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Buja, vidite... idemo dalje. Videli ste da je od vas zatraženo da na komadu papira napišete "Klečka/Klečkë" i onda su vas pitali da kažete ko je bio pod njenom odgovornosti. Pitanje je je bilo... kaže se: "Kako je Klečka/Klečkë prenosila naređenja tim drugim sličnim punktovima koje ste opisali? Možete li nacrtati punktove koji su dobijali naređenja od Klečka/Klečkë, koji su bili na nižem nivou od Klečke/Klečkë?" Da li vidite to pitanje?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Uzmite malo vremena da ga pronadete. Trebalo bi da je na 39. stranici u verziji na albanskom jeziku ili na dnu 37. strane verzije na engleskom jeziku.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Zamolio bih vas da ponovite pitanje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Da li ste našli 39. stranicu verzije na albanskom jeziku?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vidite li ono pitanje gde se od vas tražilo da na komadu papira napišete "štab Klečka/Klečkë"? A zatim vam se postavlja pitanje: "Možete li nam reći koga je sve Klečka imati pod svojom odgovornošću", i zatim ide pitanje: "Možete li nacrtati punktove koji su dobijali naređenja od Klečka/Klečkë, koji su bili na nižem nivou od Klečke/Klečkë?" Vidite li to pitanje?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vidite li da ste napisali sva imena koja se nalaze na ovom dijagramu koji smo stavili pred vas. To su: Javor/Javor, Lužnica/Luzhnicë. Za Lužnicu/Luzhnicë ste rekli "Nesumnjivo u maju, početkom juna, Lapušnik/Llapushnik u maju ili junu, Krajmirovce/Krojmir u maju, Petraštica/Pjetërshticë." I nacrtali ste strelice od Klečke/Klečkë dole prema, prema tim raznim jedinicama koje su bile osnovane u maju ili junu u tim selima. Da li je li to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Gospodine, morate da shvatite da je Klečka/Klečkë toponim, ime tog mesta i ja ovde nisam navodio hijerarhiju u odnosu na Klečka/Klečkë. Postojala je tamo jedinica *Çeliku*. To je samo toponim, vlastito ime meste gde se nalazio Jakup Krasniqi. A kada govorim o izdavanju naređenja ili podnošenju izveštaja, ja govorim samo o imenu mesta na kom se nalazio Jakup Krasniqi. Naravno da je svaka jedinica ili svaki komandant jedinice imao mogućnost da ode i stupi u kontakt sa Jakupom Krasniqijem, koji je istupio u javnost. Ovaj opis... ovaj dijagram... rekao sam sasvim jasno... Prošlo je vrlo mnogo vremena i nisam mogao da utvrdim da li su te jedinice formirane maju, junu ili julu. Ja sam pokušao da ovde opišem stvaranje jedinica, na primer, u Krajmirovcu/Krojmir krajem maja i kasnije ostale jedinice su isto tako bile formirane, kao jedinica *Pjetërshticë*, jedinica *Lipovicë*, koja je formirana nekoliko dana kasnije od jedinice *Pjetërshticë*, pa onda

jedinica *Fushticë*, koja je bila formirana od jedinice *Lipovicë*. Dakle, ja sam ovde opisao... nisam bio sasvim siguran u koje vreme su te jedinice formirane.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jakup Krasniqi je prvi put svoju javnu izjavu dao 14. juna 1998. godine. Je li to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Koliko mogu da se setim, da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: On je bio portparol OVK nakon tog dana, zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: On je bio portparol Glavnog štaba OVK.

(Pretno veće se savetuje)

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kao portparol OVK on nije davao naređenja punktovima ili jedinicama, bez obzira kako ćemo ih zvati, koji su se nalazili u Lapušniku/Llapushnik ili Fuštici/Fushticë ili u Petraštici/Pjetërshticë ili u Krajmirovcu/Krojmir, zar ne? To nije bio njegov posao kao portparola OVK.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Jakup Krasniqi je bio jedini član Glavnog štaba koga smo mogli da vidimo i preko Jakupa Krasniqi mi smo mogli da prenesemo ono što nas brine a on je to mogao da prenese Glavnom štabu. A Jakup Krasniqi nam je takođe donosio odluke ili uputstva koja je Glavni štab imao za nas. I jedina osoba koja je to radila bio je Jakup Krasniqi i on je bio taj koji je ostvarivao te veze kao član Glavnog štaba.

ADVOKAT MANSFIELD: Samo bismo hteli da znamo koje je značenje reči "toponim" koji je korišćena u pitanju tri puta?

SUDIJA PARKER: Naziv mesta. To je topografski naziv mesta.

ADVOKAT MANSFIELD: Moguće da je tako ali hteo bih da pitamo svedoka.

TUŽILAC WHITING: Nisam siguran da to to znači na albanskom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Svedoče, postavlja se pitanje o reči "toponim". Reč "toponim", šta podrazumevate pod tom reči?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: "Toponim" znači naziv nekog mesta ili sela. U ovom slučaju to je Klečka/Klečkë. To je ime sela Klečka/Klečkë. Rekao sam da tu nije bila neka komanda ili nešto slično tome, već da je to naziv sela.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, mislim da je veoma veliko olakšanje što smo dobili odgovor, jer Odbrana misli da bi meni trebalo da bude poznato šta ta reč znači. Ne znam zašto..

SUDIJA PARKER: Moram priznati da sam to saznao od sudije Van Den Wyngaert, koja mi je pomogla. Tako da stojimo zajedno iza izraza "topografski naziv mesta".

TUŽILAC WHITING: Siguran sam da će do sutra gospodin Topolski naći nešto iz poezije gde se ta reč koristi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Svedoče, kada ste razgovarali o Klečki/Klečkë, da li ste u onom razgovoru ikad spomenuli da ste da govorili o Jakupu Krasniqiju? Jeste li to spomenuli u tom razgovoru?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Govorio sam o Klečki/Klečkë gde je u to vreme bio stacioniran portparol OVK, Jakup Krasniqi u to vreme. I kada govorim o Klečki/Klečkë, ja ne govorim o komandi koja je tamo postojala, već je to samo mesto gde je Jakup Krasniqi bio intervjuisan i gde je neko vreme boravio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate da Jakup Krasniqi nije dugo ostao u Klečki/Klečkë, već se kretao okolo po raznim drugim mestima? Zar to nije činjenica?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Znam da je Jakup Krasniqi za vreme dok je boravio u Klečki/Klečkë bio u Javoru/Javor, odlazio je i u druga sela kao što je Trpeza/Tërpezë i u neka druga sela. Ali to je bilo mesto gde smo mogli s njim da komuniciramo a period o kome govorim jeste juni/juli. Bio je tada u Klečki/Klečkë sve do sredine jula.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zamolio bih vas da pogledate ovaj dijagram i imena jedinica koje ste napisali u dijagramu. Da li vi sada hoćete da kažete da je Jakup Krasniqi davao naređenja tim jedinicama koje su u tom dijagramu i koje se nalaze pod Klečkom/Klečkë?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja kažem da nam je Glavni štab preko Jakupa Krasniqi prenosi naređenja. On je bio jedini član Glavnog štaba koga smo znali i preko koga smo mogli da dobijamo naređenja od Glavnog štaba. Mi nismo mogli da dobijamo naređenja od ljudi koje nismo znali, za koje nismo znali jesu li ili nisu članovi Glavnog štaba. Takođe smo mogli da mu prenesemo ono što nas brine ili naša obaveštenja ili sve što smo imali a on je odgovarao preko Jakupa Krasniqija... oprostite, odgovori od Glavnog štaba su dolazili preko Jakupa Krasniqija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Oh, dakle sada kažete da je Glavni štab sa vama komunicirao preko Jakupa Krasniqija a ne preko Fatmira Limaja? Znači preko Jakupa Krasniqija.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ne, naravno, ne preko Fatmira Limaja, već preko Krasniqija koji je bio portparol Glavnog štaba i on je bio jedini za kog smo znali da je član Glavnog štaba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite na dijagramu da ste ispod Klečke/Klečkë napisali dva imena; napisali ste "Kumanova" i "Çeliku".

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da, vidim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Niste napisali "Jakup Krasniqi", zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nisam napisao "Jakup Krasniqi" zato što ovde gore piše "Glavni štab" i ja sam mislio da Jakup Krasniqi kao ličnost stoji iza Glavnog štaba. I napisao sam ga samo kao člana Glavnog štaba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali Glavni štab je nacrtan iznad Klečke/Klečkë. A u Klečka/Klečkë su... tu su bili Kumanova i Çeliku. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Sastanak sa Kumanovim i Çelikuom se događao u Klečka/Klečkë. Kad sam ih viđao obojicu, viđao sam ih u Klečki/Klečkë. To znači da je Klečka/Klečkë bila mesto gde su Çeliku i Jakup Krasniqi boravili u tom periodu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi se slažete da su jedinice i položaji koji su bili utvrđeni i osnovani u ovim mestima kao što su Lužnica/Luzhnicë, da je to bilo krajem maja ili početkom juna, Lapušnik/Llapushnik je bio maj ili juni, Krajmirovci/Krojmir su bili u maju. Vi se s tim slažete, zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Pa bilo je to prilično dugo pitanje. Možete li ga možda razdeliti, molim vas?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mogu. Idemo redom. U Lužnici/Luzhnicë je jedinica uspostavljena u maju.... ili kako vi kažete: "Nesumnjivo u maju, krajem maja ili početkom juna." To je tačno, zar ne, kad je tamo uspostavljena jedinica?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Da. Mislim da je do formiranja jedinice u Lužnici/Luzhnicë došlo u tom periodu ali nisam siguran da li je to bio maj ili juni.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A Lapušnik/Llapushnik je bio, kako ste vi rekli, krajem maja ili početkom... izvinjavam se, to je bilo u maju ili u junu. U Lapušnik/Llapushnik je formiranje jedinice bilo krajem maja?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Ja mislim da se to u Lapušniku/Llapushnik odigralo krajem maja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u Petraštici/Pjetërshticë je bilo u maju?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: U Petraštici/Pjetërshticë nije moglo da bude u maju, jer je do formiranja jedinice u Krajmirovcu/Krojmir došlo krajem maja. U Petraštici/Pjetërshticë je mogla da bude juni ili prva polovina juna.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Znali ste da su u Lapušniku/Llapushnik postojale dve jedinice: *Çeliku 3* i *Guri 3*. To ste vi rekli.

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Zano sam da je u Lapušniku/Llapushnik bilo nekoliko jedinica, bile su jedinice *Çeliku 3* i *Guri 3*. Ako se ne varam tu su bile i jedinice *Pellumbi* i *Lumi*. I rekao sam... a ovde sam takođe i zapisao jedinicu *Pellumbi*. To možete naći na stranici broj 40 na albanskom jeziku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali kada ste vi u razgovoru govorili o Lapušniku/Llapushnik, spomenuli ste samo jedinice *Çeliku 3* i *Guri 3*. To je tačno, zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Govorim kao o regionu, mislim, o Lapušniku/Llapushnik kao regionu, što mislim da je bio slučaj. Tamo je bila jedinica *Pellumbi*, tamo su bila sela Kišna Reka/Kishnarekë i Lapušnik/Llapushnik. Ne mogu tačno da kažem koja su to tamo bila sela ali siguran sam da je ta jedinica operisala u Kišnoj Reci/Kishnarekë, zato jer je to bilo blizu jedinice koja je kasnije formirana u Nekovcu/Nekoc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dobro. Znači jedinica *Pellumbi* je bila u Kišnoj Reci/Kishnarekë a to je bilo na drugoj strani puta Peć/Pejë – Priština/Prishtinë. Da li je to tačno? Vi ste to znali tada a znate i sada, zar ne?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Nisam mogao tačno da definišem sela zbog načina na koji su sela podeljena. Lapušnik/Llapushnik, Kišna Reka/Kishnarekë, Negrovce/Negroc i druga sela u tom regionu imaju svoje kuće raštrkane na širokom terenu. Tako da nisam znao gde jedno selo počinje a gde se drugo završava. Dakle, ono što sam ja video jeste da se jedinica *Pallumbi* nalazila u Kišnoj Reci/Kishnarekë i to sam i rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad je reč o Lapušnik/Llapushnik, vi ste rekli da se jedinica *Çeliku 3* nalazila na onoj strani autoputa Peć/Pejë – Priština/Prishtinë gde se nalazila Klečka/Kleçkë a jedinica *Guri 3* je bila na onoj strani na kojoj je Drenica/Drenicë, sa druge strane autoputa Peć/Pejë – Priština/Prishtinë. Da li je to tačno?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: Pa, ja sam to tako čuo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kad ste to čuli?

SVEDOK BUJA – ODGOVOR: U tom periodu, junu/julu.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ostalo nam je još nekoliko minuta, ali mislim da je ovo pogodan trenutak da prestanemo sa radom, pre nego što počnem sa novom temom.

SUDIJA PARKER: U redu. Sada moramo da završimo sa radom. Nastavićemo sutra u 14.15 časova. Molim vas, gospodine Buja, da se vratite tada. Hvala.

Sednica je završena u 18.57 h

Nastavlja se u utorak, 8. marta 2005. godine u 14.15 h.

